

Lehtikero Lauri Pelkosenniemi

Lähettäjä: Ohrankämmen Vilma Pelkosenniemi
Lähetetty: tiistai 9. joulukuuta 2025 18:22
Vastaanottaja: Lehtikero Lauri Pelkosenniemi
Aihe: Eriävä mielipide varhaiskasvatuksen asiakasmaksusta

Eriävä mielipide varhaiskasvatuksen asiakasmaksuihin 1.2.2026 alkaen, kunnanvaltuusto 8.12.2025 asianumero 111

Lapsiperheiden kannanotossa sekä lapsiperheille 5.11.2025 järjestetyssä keskustelutilaisuudessa nousi vahvasti esiin se, kuinka monelle lapsiperheelle maksuton varhaiskasvatus on ollut merkittävä tekijä siinä, kun perheessä on punnittu paikkakunnalle asettumista. Suurimmalla osalla lapsiperheistä ei ole perhesiteitä Pelkosenniemelle, eikä pitovoimatekijä ole siten juurille paluu ja lapsiperhearjessa äärimmäisen tärkeät tukiverkostot. Monen vanhemman työskentelypaikkakunta ei ole Pelkosenniemi, ja on myös syytä huomioida, että kunnan tuloveroprosentti on naapurikuntia huomattavasti korkeampi. Siten kyse on ollut tärkeästä veto- ja pitovoimatekijästä.

Lasten mahdollisuudet ohjattuihin kulttuuri-, musiikki- ja liikuntaharrastuksiin ovat kunnassa vähäiset. Lapselle harrastustoiminnan mahdollistaminen tarkoittaa pääsääntöisesti lapsen kuljettamista naapurikuntiin, joka aiheuttaa merkittäviä kustannuksia ja pahimmassa tapauksessa asettaa lapsia eriarvoiseen asemaan. Maksuttomalla varhaiskasvatuksella on ollut merkittävä vaikutus lapsiperheiden talouteen.

Pienissä kunnissa varhaiskasvatuksen maksutuotot ovat jääneet alhaisiksi, ja siksi maksutonta varhaiskasvatusta tarjoavien kuntien määrä Suomessa onkin kasvanut huomattavasti. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen myötävaikutus kunnan talouteen on pieni, mutta sen välittömät vaikutukset perheiden talouteen ovat merkittäviä.

19 lapsiperheen edustajaa allekirjoitti kannanoton varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista. Kannanotto toi esiin lapsiperheiden huolia maksun käyttöönoton suorista ja välillisistä vaikutuksista. Lasten hyvinvoinnin ja perheiden tukemisen tulisi olla kunnan tärkeitä arvoja, sillä perheet ovat ensiarvoisen tärkeitä kunnan elinvoiman kehittämisessä ja väestörakenteen elvyttämisessä. Maksuton varhaiskasvatus on ollut konkreettinen teko lapsiperheiden arvostuksen osoittamiseksi.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen päätöstä ei voi tehdä puhtaasti taloudellisin perustein, vaan päätöksen vaikutuksia tulee tarkastella laajemmin strategisesta näkökulmasta.

Edellä mainituin perustein jätän asiasta eriävän mielipiteen.

Vilma Ohrankämmen
varavaltuutettu
Pyhä-Pelkosenniemi yhteislista